

Vihervuosi 2016

Lepaan projektien koordinointi

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Lepaa, Maisemasuunnittelun koulutusohjelma

Lepaa kevät 2017

Minna Arohonka

Lepaa, Maisemasuunnittelun koulutusohjelma

Tekijä Minna Arohonka **Vuosi** 2017

Työn nimi Vihervuosi 2016, Lepaan projektien koordinointi

TIIVISTELMÄ

Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen raportti Hämeen ammattikorkeakoulun Lepaan yksikön kahden 2016 Vihervuoden projektin koordinoinnista ja ohjauksesta. Työn tilaajana on HAMK Lepaan yksikkö, yhteyshenkilönä Heikki Peltoniemi.

Opinnäytetyössä kuvataan pääpiirteittäin kahta HAMK Lepaan Rakennetun ympäristön oppilasryhmän toteutunutta projektia: Torin sydäntä ja Kohtaamisten puistoa. Opinnäytetyön tarkoituksena on raportoida toteutuneiden projektien ohjausprosessi.

Projektien suunnitteluun osallistui projektin alussa 16 oppilasta ja projektien toteutuksessa ohjattavana oli 15 oppilasta. Koko projektin kesto oli 10 kuukautta

Opinnäytetyöhön on kirjattu tietoja projekti aikaisista muistiinpanoista sekä kirjoittajan työuran aikaisia itse laadittuja tapahtumamarkkinoinnin muistilistoja ja kokemuksia, joita voidaan hyödyntää erilaisissa projekti-suunnitteluissa. Lopuksi yhteenveto projekteista sekä oppilasprojektien koordinoinnin kehittämishaasteista.

Tutkimusmenetelminä käytettiin havaintoja projektin kulusta ja projektissa mukana olleiden avainhenkilöiden haastatteluja, verkkoaineistoa ja alan kirjallisuutta. Dokumentointiin käytettiin laajasti kirjoittajan omia muistiinpanoja lukuisista työryhmien kokouksista ja palavereista sekä valokuvausta.

Opinnäytetyön tuloksena voidaan todeta, että oppilaat ja oppilaitokset hyötyvät erilaisten projektien toteuttamisesta yhdessä yritysmaailman kanssa ja että oppilasprojektit kannattaa toteuttaa hallitusti.

Avainsanat Vihervuosi, projektin hallinta, Taiteiden yö, tapahtumat

Sivut 25 sivua

Author	Minna Arohonka	Year 2017
Subject of Bachelor's thesis	Coordinating the Lepaa's Green Year-projects	

ABSTRACT

This thesis is an operational report on the coordination and guidance processes of two Lepaa Green Year 2016 projects. The commissioner of the assignment is Häme University of Applied Sciences (HAMK), the contact person is Heikki Peltoniemi.

The thesis outlines two projects: Torin Sydän and Kohtaamisten puisto. The purpose of the thesis is to report on the implementation and guidance processes of the projects.

Sixteen students took part in the initial project planning stage, and fifteen students took part in the project implementation guidance process. The projects ran over a period of ten months.

The thesis consists of data gathered from notes taken during the running of the projects, and the author's own project management checklists and career experience. The conclusion comprises a summary of the projects and the challenges faced in the development of student project coordination.

Research methods used were project observations, key participant interviews, online material and relevant literature. Documentation is broadly based on photography and the author's own notes recorded in several project meetings.

The conclusion of the thesis is that students and schools will benefit from the implementation of projects in cooperation with the business world, and that the student projects should be realised in a controlled manner.

Keywords Green Year, project management, the Night of Arts, events

Pages 25 pages

SISÄLLYS

JOHDANTO.....	1
1 VIHERVUOSI, GRÖNA ÅRET	2
1.1 Aikaisemmin toteutuneet Vihervuodet.....	3
1.2 Vihervuosi on tavoitteellisten ihmisten yhteinen aikaansaannos.....	3
2 HÄMEENLINNA JA VIHERVUOSI 2016.....	4
2.1 Vihervuoden avajaiset 2.6.2016, Torijuhla, Hämeenlinna.....	5
2.2 Taiteiden yö, Puistojen yö, 26.8.2016.....	5
3 TAPAHTUMANJÄRJESTÄJÄN PAINOPISTEITÄ.....	6
3.1 Järjestelyssä erityisesti huomioitavia asioita.....	6
3.2 Riskikartoitus	7
3.3 Markkinointi ja viestintä	8
3.4 Esteettömyys	8
4 LEPAAN PROJEKTIT	9
4.1 Kahden projektin alkuvaiheet.....	9
4.2 Projekti I, Hämeenlinnan sydän, toteutus kesäkuussa 2016.....	11
4.3 Projekti II, Kohtaamisten puisto, toteutus elokuussa 2016.....	12
4.4 Huomioita riskikartoituksesta, markkinoinnista ja esteettömyydestä.....	16
5 YHTEENVETO PROJEKTITYÖSTÄ	17
5.1 Oman toiminnan pohdinta.....	19
5.2 Hyödynnettävyys.....	20
5.3 Johtopäätökset ja kehittämishaasteet.....	21
LÄHDELUETTELO	23
5.4 Kuvaluettelo:	24
5.5 Keskustelut ja haastattelut:.....	24

JOHDANTO

Vihervuosi – Gröna Året 2016 – teemavuoden tarkoituksena on edistää rakennetun ympäristön viihtyisyyttä ja sitä kautta ihmisten yleistä hyvinvointia ja tietoisuutta omasta ympäristöstään. Vihervuosi 2016 toteutetaan viidettä kertaa. Europarlamentaarikko Sirpa Pietikäisen ideasta lähtenyt Hämeenlinnan kaupungin hakeminen Vihervuoden pääjuhla järjestäjäksi sopi hienosti Hämeenlinnan kaupungin oman 2016 vuositeemaan: Luonto ja vesi.

Hämeen ammattikorkeakoulun Lepaan yksikön mukaan tulo Vihervuoden tapahtumien järjestelyihin oli luonnollista, kun teemaa toteutettiin Hämeen alueella.

HAMK Lepaan yksikön tavoitteena oli innostaa opiskelijoita ideoimaan ja toteuttamaan Vihervuoden hengessä toteutettavia tapahtumia tai projekteja lähialueilla ja näyttämään muille viheralan toimijoille Lepaan opiskelijoiden monipuolista ja luovaa osaamista viheralalla.

Lepaalla aloitettiin useiden Vihervuoden teemaan liittyvien projektien suunnittelu ja tässä opinnäytetyössä käsitellään niistä kahden projektin koordinoitua ja ohjausta suunnittelusta toteutukseen.

Sain tehtäväkseni ohjata ja koordinoita Rakennetun ympäristön horonopiskelijoista koostuvan viidentoista opiskelijan ryhmän toteuttamia projekteja. Virallinen nimikkeeni oli: ”Vihervuoden 2016 Lepaan hankkeiden koordinaattori”. Oma roolini keskittyi kahden opiskelijaryhmän ohjaukseen, taustatiedon raportoimiseen vastuuopettajille sekä tiiviiseen yhteydenpitoon sekä oppilaitoksen että tapahtumien virallisten järjestäjätahojen kanssa. Olin myös kanavana yritysmaailman edustajien ja oppilaiden välillä hankkeen alkusuunnittelussa.

Yleisesti huomioitavia tapahtumien ja projektien järjestelyyn liittyviä asioita on kerätty kirjoittajan työuran kokemuksista, projektien työryhmäkusteluista, avainhenkilöiden ja mukana olleiden yritysten edustajien haastatteluista sekä tämän projektin aikana esiin tulleista havainnoista.

Pääasialliset järjestäjätahot olivat näissä kahdessa projekteissa Hämeenlinnan kaupunki, Viherympäristöliitto sekä Hämeenlinnan Kaupungin Teatteri ja HAMK. Järjestämisvastuun jakautuminen: Hämeenlinnan Kaupungin Teatteri vastasi vetovastuusta Taiteiden yö-tapahtumassa ja Hämeenlinnan kaupunki oli päävastuussa kesäkuun Vihervuoden juhlatapahtumasta.

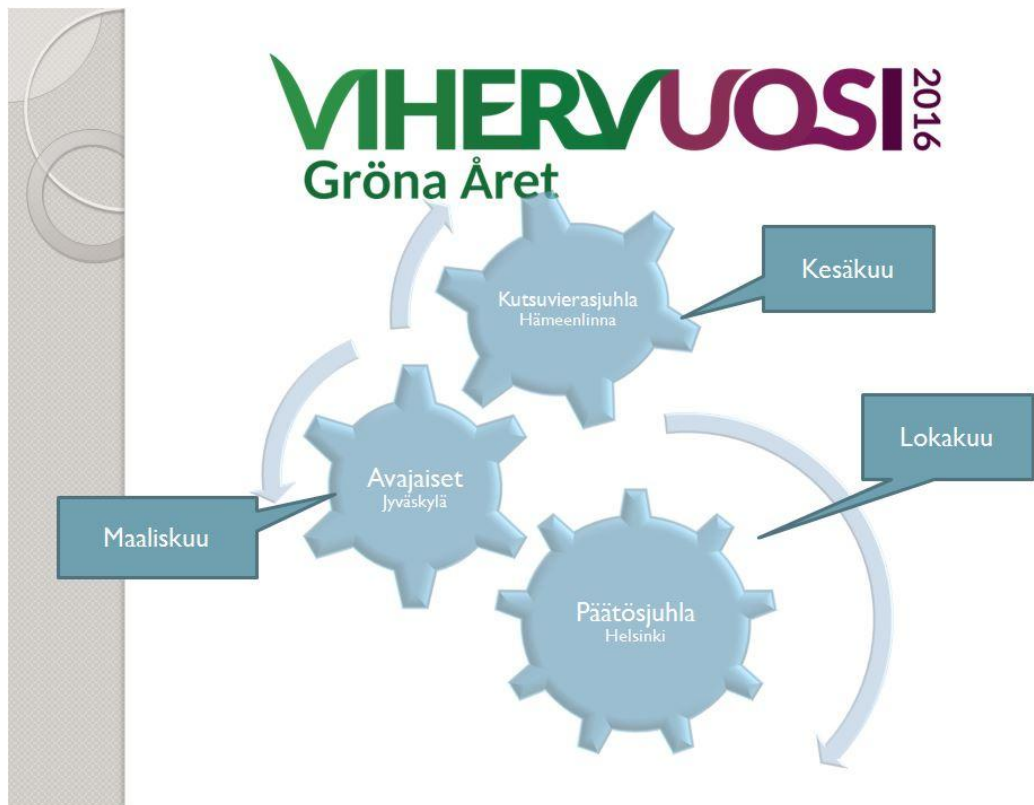
1 VIHERVUOSI, GRÖNA ÅRET

Vihervuosi on Suomessa vietettävä valtakunnallinen teemavuosi, joka toteutuu viidettä kertaa vuonna 2016. Teemavuoden tavoitteena on muun muassa innostaa ihmiset, yhteisöt, järjestöt ja yritykset toimimaan oman lähiympäristönsä hyväksi.

Vuoden teemoista ja päätapahtumien suunnittelusta vastaa valtakunnallisista järjestöistä ja toimijoista koostuva johtoryhmä.

Vuoden 2016 päätapahtumat järjestetään kolmessa eri paikassa, tapahtuman alussa, keskivaiheilla ja loppuun.

AloitusjuhlallisuuDET ovat Jyväskylässä, pääjuhla Hämeenlinnassa ja päätösjuhla Helsingissä. Ympäristöministeriön nimeämää teemavuotta 2016 koordinoi Viherympäristöliitto ry ja avainhenkilöinä liitosta ovat projektisihteeri Tiia Naskali ja pääsihteeri Seppo Närhi. Viherympäristöliitto ry on valtakunnallinen viheralan keskusjärjestö.

Kuva 1. Vihervuoden pääkohdat 2016. (Seminaariesitys. M.Aronka)

Vihervuoden 2016 slogan löytyy vihervuoden virallisilta nettisivuilta: "Minun maisemani – maalla ja kaupungissa". Sloganin on tarkoitus tuoda asiat lähelle – lähiympäristöömme. Vuoden 2016 teemaa valittaessa työryhmä on halunnut avata maisemaa sen laajassa merkityksessä: Maisema tarkoittaa aluetta sellaisena, kun ihmiset sen mieltävät ja jonka ominaisuudet johtuvat luonnon ja/tai ihmisen toiminnasta tai vuorovaikutuksesta (Eurooppalainen maisemayleissopimus 14/2006, 1 artikla). (Viherympäristöliitto).

Vihervuoden suunnittelussa ja toiminnassa 2016 ovat mukana: ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, Marttaliitto, Puutarhaliitto, Suomen Kotiseutuliitto, Museovirasto, Maa- ja kotitalousnaisten Keskus, Suomen Kiinteistöliitto, Suomen 4H-liitto, Suomen Partiolaiset, Viherympäristöliitto, MTK, SLC, Suomen Maisema-arkkitehtiliitto ja Luonnonvarakeskus. (Viherympäristöliitto, S. Närhi).

1.1 Aikaisemmin toteutuneet Vihervuodet

Edellisten Vihervuosien teemoina ovat olleet esimerkiksi:

- 1985 Vihreys, Terveys ja Viihtyvyys
- 1995 Vihreyttä ympäristösi – viihdy kotiseudullasi
- 2000 tavoitteena viherympäristön arvon ymmärtäminen
- 2008 Vireyttä vihreästä

Vihervuoden avajaiset ovat olleet Jyväskylässä vuodesta 1985 lähtien.

Aikaisempien Vihervuosien tavoitteena oli lisätä viherympäristön arvon ja paikallisten mahdollisuuksien ymmärtämistä ja huomioonottamista.

Mukana oli aktiivisia sidosryhmiä ja toiminta keskittyi yksityisiin ja julkisiin viheralueisiin, maaseutuympäristöön sekä viheralan tutkimus- ja kehitystoimintaan.

Tapahtumista lasten- ja nuorten kampanjat saivat edellisissä Vihervuosien tempauksissa erityistä huomiota ja idea kansallisista kaupunkipuistoista julkistettiin. Teemat keskittyivät ulkotilojen viihtyisyyteen, ulkona liikumisen esteettömyyteen sekä ympäristökasvatukseen. (Vihervuosi).

1.2 Vihervuosi on tavoitteellisten ihmisten yhteinen aikaansaannos

Hämeenlinnan kaupungintalolla käydyssä keskustelussa Viherympäristöliiton puheenjohtaja Seppo Närhi painotti, että Vihervuosi on tavoitteellisten ihmisten *yhteinen aikaansaannos*. Idean isänä hän mainitsi historia osuudessakin mainitun, professori. Markku Marttilan Jokioisista, joka mm. lanseerasi yhdessä asuntosäätiön kanssa Vihreä kaupunki-mitalin. Nykyinen Vihervuosi on muotoutunut aikanaan silloisen Ympäristösuojelu Neuvoston suojeluksessa ja aluksi yleiset viheralueet olivat vain sivujuonne.

Tuolloin rakennetut arvot kuitenkin kantavat, sanoo Seppo Närhi, joka kertoo ideologian säilyneen toimintakulttuurin kanssa alusta asti.

Vihervuoden 2016 lataus on ammatillisessa, kestävässä rakentamisessa ja sen kriteeristön laatimisessa. Kunnianhimoisena tavoitteena on luoda ohjaus, missä suunnittelu – rakennus ja hoito – ohjeet kirjoitetaan auki. Kes-

tävän ympäristörakentamisen prosessit vaativat kehittämistä – näin sanotaan otsikossa myös Vyl:n sivustolla asiaa käsittelevässä kirjoituksessa.

Vihervuoden juhlallisuuksissa kesäkuussa 2016 on tarkoitus avata Hämeenlinnan Kaurialassa sijaitseva lasten liikennepuisto peruskorjattuna, jossa testataan tätä kriteeristöä käytännössä. Projektin valvojana ja kriteeristön tavoitteiden suunnittelussa on mukana myös mm. Aalto-yliopiston maisema-arkkitehti Emilia Wecman.

Lepaan mukanaoloa Vihervuoden projekteissa ja teemavuoden yleisessä näkyvyydessä Seppo Närhi pitääkin itsestään selvyytensä toimittaessa Hämeen alueella ja hän toteaa, että Lepaalla on luonteva rooli sisällöntuottajana ja hieno mahdollisuus tuoda esille ympäristö- ja viherkoulutusalaa, kuin myös opiskelijoiden omaa osaamista eri projektien muodoissa.

Teemavuoden haasteet Seppo Närhen mukaan ovat tiedottamisessa ja tiedon levittämisessä. Tapahtuman voima tulee toimijoiden sitoutumisesta ja sisällöstä. Painopistettä on tiedottamisen ja tiedotuskanavien suhteen viety entistä enemmän sosiaaliseen mediaan ja some- kampanjoihin. Teemavuoden onnistumisen yhtenä mittarina voidaankin S. Närhen mukaan pitää tapahtuminen runsasta määrää valtakunnallisesti sekä median kiinnostusta Vihervuotta kohtaan ja sen tunnettuuden yleistä lisäämistä. Lopuksi S. Närhi avasi teemavuoden perustetta kertoen, että Vihervuoden hienous perustuu siihen, että jokainen voi osallistua. (S. Närhi.)

2 HÄMEENLINNA JA VIHERVUOSI 2016

Idea Vihervuoden tuomisesta Hämeenlinnan kaupunkiin 2016 tuli hämeenlinnalaiselta europarlamentaarikko Sirpa Pietikäiseltä vuoden 2015 aikana. Hanketta lähti vetämään Hämeenlinnan kaupungille Linna Kehitys Oy, joka vastaa Hämeen alueen elinkeinoelämän kehittämisestä. Hämeenlinnan kaupungin 2016 vuoden teemana oli samaan aikaan Vesi- ja Luonto, joten Vihervuoden juhlallisuudet sopivat hyvin kaupungin teemaan.

Tässä opinnäytetyössä käsiteltävistä hankkeista toinen toteutui kesäkuussa 2016 Vihervuoden avajaisjuhlallisuuksissa Hämeenlinnan torilla ja toinen Hämeenlinnan Taiteiden yönä elokuussa 2016 Tori-puistossa. Molemmat projektit toteutettiin Hämeenlinnan ydinkeskustassa ja ne olivat esteettömiä ja avoimia kaikille. Hämeenlinnan kaupungilla oli useita työryhmiä molempiin tapahtumiin, joissa opinnäytetyön kirjoittaja oli mukana. (A. Vihinen, J. Piirainen.)

Hämeenlinnan kaupungin projektijohtaja Antti Vihisen mukaan Hämeenlinnan kaupungin tavoitteena on tehdä Vihervuoden hengessä kvalitatiivista tapahtumaa kaupunkilaisille; sellaisia tapahtumia, jonka hämeenlinnalaiset voisivat ottaa omakseen ja jolla voisi olla myös vaikutusta tulevaisuudessa ihmisten elinpiirissä vihreiden arvojen huomioimiseen pidemmälläkin tähtäimellä.

Toinen tässä opinnäytetyössä käsitellyistä projekteista on Hämeenlinnan Taiteiden yö:n alla toteutettava Puistojen yö. Puistojen yö-konseptissa kaupunki antaa veloituksetta keskustapuistoja erilaisten toimijoiden käyttöön, esimerkiksi taide- ja kulttuurihenken esitysten areenoiksi ja näin saadaan kaupunkikuvaan uudenlaista ilmettä ja toiminnallisuutta, jota kaupunkilaiset ovat keskusta-alueelle toivoneet.

Puistojen yö-termi oli itse A. Vihisen idea, eikä A. Vihinen pidä ollenkaan mahdollisena tapahtuman kasvamista pysyväisluonteiseksi, jokavuotiseksi Lepaan opiskelijoiden taidonnäytteeksi. Vihinen kertoo kuinka Hämeenlinnan kaupunki arvostaa HAMK:n Lepaan opiskelijoiden mukana oloa ja kaupunki haluaa tukea opiskelijoiden projektia ja olla osana sen onnistumista. (A. Vihinen, R. Munnukka.)

2.1 Vihervuoden avajaiset 2.6.2016, Torijuhla, Hämeenlinna

Hämeenlinnan kaupunki järjestää valtakunnallisen Vihervuoden päätapahtumana kaksi erillistä tapahtumaa 2.6.2016: kutsuvierastilaisuuden sekä avoimen toritapahtuman.

Ote Hämeenlinnan kaupungin sisäisestä tiedotteesta maaliskuussa 2016 yrittäjille ja muille yhteistyökumppaneille Torijuhlasta:

”Koko kansan kesäjuhla torstaina 2.6 kello 13 - 17

Vuosi 2016 on Hämeenlinnassa Luonto ja vesi -teemavuosi. Hämeenlinna on saanut kunniaakseen järjestää myös kansallisen Vihervuoden päätapahtuman 2.6.

Vihervuoden suojelijana on Tasavallan presidentti Sauli Niinistö. Tapahtuman kutsuvierastilaisuus järjestetään Kulttuuri- ja kongressikeskus Verkatehtaalla kello 9.30 - 13.00. Koko kansa juhlii torilla kello 13.00 - 17.00.

Tori kokoaa kaiken kansan yhteen

Tori toimii keskipisteenä myös monille muille päivän tapahtumille ja aktivoi osallistujia tempautumaan Luonto ja vesi -teemaan. Tarjolla on hyvän mielen kesäistä tunnelmaa, musiikkia, teatteria, opastuksia, ruokaa, juomaa ja toimintaa.” (Hämeenlinnan kaupunki.)

Tähän Torijuhlaan Lepaan opiskelijaryhmä suunnitteli Sydän-ympäristöteoksen.

2.2 Taiteiden yö, Puistojen yö, 26.8.2016

Vuonna 2013 Hämeenlinnassa ensikerran järjestetty kaupunkifestivaali järjestetään perinteisesti elokuun lopulla. Tänä vuonna 2016, tapahtuma järjestetään perjantaina 26. 8. Pääosassa ovat taide ja kulttuuri, jotka esitetyvät laajasti kaupunkilaisille maksuttomissa tilaisuuksissa ja pienimuotoisissa tapahtumissa ympäri kaupunkia.

Vuosittain tuhansia kävijöitä kerännyt kulttuuri- ja taidetapahtuma on lisääntynyt kävijöitään tasaisesti vuosittain. Vuonna 2016, Taiteiden yön koor-

dinointivastuu oli Hämeenlinnan Teatterilla ja yhteyshenkilönä toimi Rosaliina Munnukka. (Hämeenlinnan Taiteiden yö, R. Munnukka.)

Taiteiden yö-tapahtumassa Lepaan opiskelijaryhmä suunnitteli ja toteutti valo- ja ääniteoksen Tori-puistossa.

3 TAPAHTUMANJÄRJESTÄJÄN PAINOPISTEITÄ

”Yleisötapahtumien historia on varmasti yhtä pitkä kuin ihmiskunnan. Ihmiset ovat kokoontuneet yhteen esimerkiksi juhlimaan onnistunutta metsästysretkeä tai sadonkorjuuta, kuuntelemaan tarinankertojia, katsomaan temppeujen tekijöitä, kuuntelemaan musiikkia tai ihaillemaan urheilusuorituksia. Antiikin Kreikan olympialaiset tai Rooman valtakunnan sirkushuvit olivat aikansa megatapahtumia” (Kauhanen 2002, 25.)

Tapahtumanjärjestäjällä on vastuullaan monia asioita ympäristöystävällisyydestä turvallisuuteen ja taloudelliseen kannattavuuteen pyrkiminen.

Painopisteinä järjestelyjen suunnittelu- ja alkuvaiheessa kannattaa pyrkiä ryhmän sitouttamiseen projektien toteutukseen sekä ryhmän ja sidosryhmien väliseen mahdollisimman läpinäkyvään ja avoimeen viestintään. Järjestelyssä myös suunnitellaan huolellisesti ennakkoon esimerkiksi markkinointi- ja viestintäsuunnitelma sekä arvioidaan tapahtuman riskikartoitus. Toteutettavat esteettömyysvaatimukset on hyvä listata myös jo suunnitteluvaiheessa.

Tapahtuman järjestäjän ja jokaisen toimijan vastuulla on huolehtia lukuisista asioista ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana ja tapahtuman jälkeen.

Tapahtumien järjestämiseen liittyvää kirjallisuutta tai valmiita ohjeistuksia ei tässä opinnäytetyössä ole käytetty, koska jokainen projekti on oman lainsensa. Yleisesti huomioitavia tapahtumien ja projektien järjestelyyn liittyviä asioita on kerätty kirjoittajan työuran kokemuksista, projektien työryhmäkeskusteluista, avainhenkilöiden haastatteluista sekä tämän projektin aikana esiin tulleista havainnoista.

3.1 Järjestelyssä erityisesti huomioitavia asioita

- siisteys ja ympäristöystävällisyys
- tilapäinen anniskelulupa ja siihen liittyvät lisäjärjestelyt
- musiikin käyttölupa eli tapahtumalupa
- meluilmoitus ja aikaikkuna
- kaupungin järjestyssäännöt
- tapahtuman turvallisuus ja järjestyksen valvonta
- tapahtuman riskien hallinta tapahtumapaikalla
- muut tarvittavat ilmoitus- ja lupalomakkeet
- henkilöstön sitouttaminen toimimaan yhteisen tavoitteen eteen

- rakennus- ja purkuaikataulujen huomioiminen henkilökunnan työtuntilistoissa
- tarvittavan kuljetuskaluston varaus, sen käyttö, käyttäjät ja sijoitus
- paikoitusongelmat ja muu logistiikka
- opasteet, kyltit ja esitteet
- tulostus, laminointi ja jakelu
- tarvittava sähkön määrä ja sähköpiirustukset
- asiakirjat ja yhteystiedot
- ensiaputarvikkeet ja ryhmän osaaminen
- ensisammutusvälineet ja ryhmän osaaminen
- yleinen turvallisuus ja toimintaohjeet poikkeustilanteissa, vastuut
- suojavarusteet ja niiden käyttö rakennus- ja purkuaikana, säännöt

3.2 Riskikartoitus

Riskikartoituksessa on tarkoitus arvioida ja minimoida tapahtumaan liittyvät riskit suunnittelun ja toteutuksen aikana.

Riskikartoituksessa arvioidaan esimerkiksi tapahtuman kohderyhmä ja ikäjakauma sekä siihen liittyvät erityisryhmät, esimerkiksi fanituskulttuuri. Kartoituksessa käydään läpi suunniteltu ohjelma, esiintyjät sekä tilaisuuden kesto ja siihen liittyvät tarpeet ja hankinnat. Arvioidaan istuinten tarve, näkyvyys ja kuuluvuus. Tapahtuman rakenteet ja tilapäisrakenteet, niiden kestävyys, turvallisuus ja tapahtumaan sopivuus kuuluvat kaikki riskikartoitukseen, jota käsitellään koko projektin läpi.

Suunnittelun alkuvaiheissa kartoitetaan tapahtuma-alueen laajuus ja sen erikoisvaatimukset: esimerkiksi vesistön läheisyys, keskeinen sijainti, maaston muodot, puut, istutukset ja muu kasvillisuus sekä muu pysyvä asutus.

Esimerkiksi äänentoisto keskusta-alueella on luvanvaraista, näin ollen ohjelma-aikaan ja keston ja sisältöön vaikuttaa myös kaupunkien järjestys säännöt. Toinen esimerkki on vaikkapa avotulen käytön suunnittelu tapahtumassa, ohjelmanumeroissa tai tapahtuma-alueen ulkoasun suunnittelussa: tulitaiteilijat, roihut, kynttilälyhydyt ynnä muut sellaiset.

Lupakäytänteet vaihtelevat paikkakunnittain. Palkattujen esiintyjien ohjelmanumeroiden sisältö sekä käytettävät välineet ja tehosteet on selvitettävä ennen sopimusta esiintymisestä. Samoin ohjelman vaativa esiintymisalueen koko ja muut vaatimukset, esimerkiksi esiintymisalustan materiaali ja tasaisuus tai muut vaatimukset. Myös mahdollisesta turva-alueesta yleisöön nähden on huolehdittava riskikartoituksessa ja tapahtuma-alueen käytön suunnittelussa.

Suunnitteluvaiheessa tapahtuma-alueella järjestetty alkoholitarjoilu tai alkoholin myynti, anniskelualueen rajausta, valvonta ja anniskelualueella työskentelevän henkilöstön luvanvarainen erikoisosaaminen on selvitettävä jo lupahakemuksiakin ajatellen hyvissä ajoin. Suunnittelussa on tärkeä huomioida lupa-asioiden käsittelyaika sekä tarvittavien lisäselvitysten työstäminen, esimerkiksi tapahtuma-alueen pohjakartan uudelleen piirtä-

minen tai muu päivitys. Huomioitavaa on myös joidenkin lupien maksullisuus. Käytännöt vaihtelevat kaupungittain. (E. Palotie, T. Sippola, M. Metsäalho.) Sään vaikutus on myös osa riskikartoitusta ja vaikuttaa myös budjetin hallintaan jos huonon sään johdosta hankittava erityisiä suojia, telttoja tai muita katoksia. (M. Metsäalho, J. Piirainen, A. Vihinen.)

3.3 Markkinointi ja viestintä

Yleisesti tapahtuman markkinointi valitaan halutun kohderyhmän mukaan, myös budjetti vaikuttaa markkinointikanavien valintaan. Markkinointikeinoja kannattaa olla samanaikaisesti useita ja heti projektin alussa on hyödyllistä tehdä yhteistyötä muiden osallistujien kanssa kulujen jakamiseksi. Markkinointiaikataulus on tärkeää tapahtuman onnistumisen kannalta ja sitä kannattaakin työstää jo suunnitteluvaiheen alussa, vaikka kaikki projektin osa-alueet eivät olisikaan vielä tarkasti tiedossa.

Tiedottamisessa kannattaa tehdä yhteistyötä muiden toimijoiden ja paikallisen median kanssa. Nykypäivänä ei kannata unohtaa englanninkielistä markkinointia.

Viestintä ja markkinointi on aikataulullisesti sekä vastuukysymyksenä tärkeä osa onnistunutta tapahtumaa ja antaa tapahtumasta tai projektista uskottavan ja ammattimaisen kuvan.

Ulkoisenmarkkinoinnin ja viestinnän ammattimaisuus ja laatu näkyy uskottavuutena ja on yksi vetovoimainen tekijä alkumarkkinoinnissa ja tapahtuman esittelyssä.

Sisäinen viestintä on tärkeä elementti projektityössä ja näkyy myös ulospäin. Sisäisellä markkinoinnilla on suuri vaikutus ryhmän sitoutumiseen sekä innostavan ilmapiirin ylläpitämiseen koko projektin ajan. Sisäinen viestintä taas on ratkaisevassa asemassa kokonaisvaltaiseen projektin onnistuneeseen toteutukseen. (T. Vahtokari, M. Salo, R. Munnukka.)

3.4 Esteettömyys

Esteettömyys parantaa tapahtumanlaatua ja sen houkuttelevuutta merkittävästi. Se on välttämätön edellytys monien ihmisten tapahtumaan osallistumiselle, mutta samalla se näkyy kaikille kävijöille viihtyisämpänä, sujuvampana ja turvallisempana tapahtumana. Tunnetuin esteettömyyden ulottuvuus lienee fyysinen esteettömyys: esimerkiksi hissit ja luiskat, inva-wc ja automaattisesti avautuvat ovet.

Sen lisäksi esteettömyys on paljon muutakin. Ennen kaikkea esteettömyys on motivoitunut asenne läpi koko projektityöryhmän. Se on ratkaisujen ajattelemista toimivuuden näkökulmasta ja ihmisten kuuntelemista. Esteettömyys on jatkuva prosessi. Kun suuret perusasiat ovat kunnossa, pienempien yksityiskohtien viilaaminen on helpompaa.

Esteettömyys toteutuu parhaiten, kun se otetaan huomioon kaikissa tapahtuman suunnittelun, toteutuksen ja jälkiarvioinnin vaiheissa. Esteettömyyden huomioiminen alkaa paikan valitsemisesta, joka on jo valmiiksi esteetön. Myös tiedottamisessa esteettömyys korostuu ymmärrettävyytenä ja aineistojen selkeytenä, kyltteinä, kielivalintoina tai muina käyttö- tai toi-

mintaohjeina. Mahdollisimman ammattimainen toteutus johtaa kustannus-
tehokkaaseen lopputulokseen ja miellyttävään käyttäjäkokemukseen. (M.
Metsäläho, Tapahtumatoimisto 2016.)

4 LEPAAN PROJEKTIT

Vihervuoden näkyvyys ja viralliset kutsuvierasjuhlallisuudet Hämeenlinnassa tänä vuonna 2016 tarjosi hienon mahdollisuuden Hämeen ammattikorkeakoulun Lepaan yksikölle ja sen opiskelijoille olla mukana. Lepaan yksikössä toteutettiin useita projekteja teemavuoden aikana, jotka liittyivät Vihervuoden teemoihin ja tässä opinnäytetyössä käsitellään niistä kahta: Torin sydän ja Kohtaamisten puisto.

Näiden kahden Lepaan Vihervuoden 2016 hankkeiden toteuttavaksi ryhmäksi valikoitui Rakennetun ympäristön hortonomiopiskelijat; Horynu14-ryhmä, jonka opetussuunnitelmaan kuului tapahtuman suunnittelu.

4.1 Kahden projektin alkuvaiheet

Kuva 2. Valittu projektien toteutusalue: Hämeenlinnan torialue ja Toripuisto talvella 2016 suunnitteluvaiheen alussa. (M. Arohonka)

Opiskelijaryhmän ensitapaaminen oli joulukuussa 2015, jolloin projekti-ideoille lanseerattiin vapaamuotoinen suunnittelukilpailu. Kilpailun tuloksena saatiin kymmenen erilaista toteutusideaa tai suunnitelmaluonnosta. Oppilaiden kilpailuluonnosten joukosta valittiin kaksi suunnitelmaa, joita oli mahdollista viedä eteenpäin ja kehittää ryhmän sisällä edelleen toteutettaviksi. Valitut suunnitelmaluonnokset olivat Heli Nukin suunnitelma

nimeltä 1: Torin sydän sekä Katri Kanniston suunnitelma 2: Äänien puisto (huom. Puiston nimi muuttui Kohtaamisten puistoksi projektin aikana).

Toteutettavien suunnitelmien valitsemisen jälkeen oppilaat ryhmääntyivät itse valitsemaansa projektin toteutusryhmään.

Samalla perustettiin Moodle-alusta ryhmän työtilaksi ja viestintäkanavaksi. Suunnitteluryhmässä oli projektin alussa mukana yhteensä 11+5 henkilöä HORYNU14 –ryhmästä.

Normaali opiskelukäytännön mukaisesti seuraava askel oli opiskelijoiden ilmoittautuminen Moodle-alustalle ja viestinnän aloittaminen. Viestintäkanavana ryhmät käyttivät myös itse perustamia Facebook -ryhmiä keskenään. Projektin aikana tiedostojen jakaminen tapahtui OneDrivivessa ja palaverit käytiin Skypen välityksellä. Ryhmätapaamisia Lepaalla järjestettiin mahdollisimman usein, lähiopiskeluaikojen puitteissa.

Kuva 3. Kuvaus ryhmänohjauksen työskentelyalueen verkostosta. (Seminaariesitys M. Arohonka)

4.2 Projekti I, Hämeenlinnan sydän, toteutus kesäkuussa 2016

”Hämeen ammattikorkeakoulun Lepaan kampuksen rakennetun ympäristön koulutusohjelman opiskelijat tuottavat toritapahtumaan kaiken kansan iloksi ympäristöteoksena sinivihreän sydämen. Sinivihreä sydän torilla, rakennetun ympäristön keskellä, muistuttaa luonnon merkityksestä.”

(ote tiedoteluonnoksesta)

Torin sydän-projektissa kahdeksan opiskelijan ryhmä ideoi ja toteutti mas-
siivisen, noin 8m halkaisijaltaan olevan sydämenmuotoisen kunnatpäälylly-
teisen ympäristöteoksen Hämeenlinnan keskustaan toriaukiolle yhteistyö-
kumppaneiden avustuksella. (kts.Kuvat 2 ja 3, sivulla 12)

Sydän-teos oli tarkoitettu Vihervuoden avajaisjuhllisuuksien ympäristö-
teokseksi Hämeenlinnan torille, Torijuhlaan. Varsinainen Torijuhla oli
torstaina 2.6.2016. Yksipäiväisen toritapahtuman aikana teoksen ympärillä
vieraili satoja ihmisiä ja teos sai hyvin näkyvyyttä myös medioissa.

Toritapahtuman ja Vihervuoden kutsuvierastilaisuuden pääjärjestäjinä
toimivat Hämeenlinnan kaupunki, Viherympäristöliitto sekä
Hämeenlinnan kaupunkikeskustayhdistys.

Yhteistyökumppanina Sydän- projektin toteutuksessa olivat muun muassa:

- puuseppä T. Vähä-Piikkiö, rungon rakennus
- Kuljetuspalvelu Fagerlund, teoksen kuljetuspalvelu
- Linnan Infra, puistoyksikkö
- Kekkilä Oy, koristekivien lahjoitus teokseen
- Viherpalvelu Piirainen, kunnan lahjoitus ja asennus
- Viherympäristöliitto

Kuva 4. Ote H. Nukin suunnitelmaluonnoksesta.

Kuva 5. Valmis Sydän-teos. (HäSa).

4.3 Projekti II, Kohtaamisten puisto, toteutus elokuussa 2016

”Puistojen yö:n Pop-up tapahtumana opiskelijaryhmä suunnittelee Hämeenlinnan keskustan Toripuistoon Vihervuoden merkeissä Äänien Puiston, jossa valo- ja äänitekniikalla toteutetaan keskusta-alueelle tunnelmallinen alue, jossa erilaiset toimijat voivat esiintyä veloituksetta. Suunnittelusta alueesta muotoutuu elävä puistoalue, jossa kävijät saavat elämyksiä ja voivat viipyä pidempäänkin.” (ote tiedoteluonnoksesta)

Kohtaamisten puiston (huom. uusi nimi) suunnittelussa ja toteutuksessa oli mukana seitsemän opiskelijan ryhmä. Toteutus oli massiivinen ja ensimmäinen tapahtuma Hämeenlinnan keskustassa Taiteiden yön aikana, joten yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien odotukset olivat kovat.

Yhteistyökumppaneina Kohtaamisten puisto-tapahtumassa olivat muun muassa:

- Showtekniikka Oy, ääni- ja valotekniikka, laitteet ja asennus
- Lohikari Oy, siniset led-valoverhot
- Happies HotDog, ruokavaunu tapahtuma-alueella
- Länsi-Suomen Martat, tapahtuma- ja infotelttä
- Kuvanveistäjä Olli Isomäki, veistosteokset tapahtuma-alueelle
- Afrikkalaisten rumpujen soittajat, A.Isomäki ja V.Tokpanou, musiikkiesitys
- Äänimestari J. Vierimaa, ääniraidan rakentaminen
- Hämeenlinnan kaupunki, puistoalueen käyttölupa ym
- Capoeira -ryhmä, esityksiä
- Hämeenlinnan Taiteiden yö, tiedotusta ja markkinointia
- kiertävät sirkustaiteilijat, esityksiä alueella
- Lepaan Viinitila, viinibaari tapahtuma-alueella
- lähitilallinen J.Kokki, heinäpaalit
- Hämeenlinnan Teatteri, Tapahtumien Yön vastuujärjestäjä

Kohtaamisten puisto onnistui yli odotusten ja se oli n 2500 kävijän ihasteltavana perjantaina 26.8. klo 18.00- 00.00 välisenä aikana.

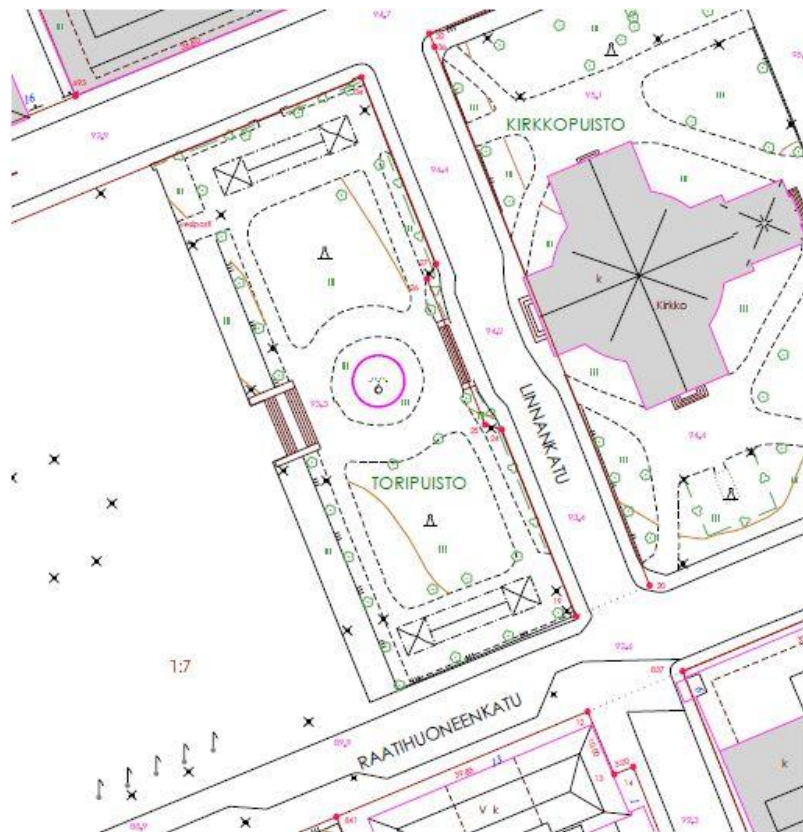
Kohtaamisten puiston tunnelmaa kehuivat kävijät ja järjestäjät – myös media.

Puistojen yö -Äänien puisto 26.8.2016
Auto varattuna
Etukäteistyöt:
Lepaalta auto, Valoverkkojen nouto ja säilytys
Tarvikkeiden osto ja keräys
Tiedotteiden teko
Some
Rakentaminen
Terolan taimisto, heinien nouto, asettelu
Valoverkot Lepaalta
Valoverkkojen selvitys, kiinnitys, jatkojohdot

Paalien asettelu, koristelu
Lepaan Viinin paikka - raja
Taideteosten sijoittelu yhdessä taiteilija Isomäen kanssa
Selfie -puun rakentaminen yhdessä yrittäjän kanssa
Happies -gourmee hotdog, sijoittelu + jatkojohdot ym
AV-tekniikka, asennus, apu
Spottivalaistus, asennus, apu
Purku
aputyöt
siivous
Tapahtuman jälkeiset työt
Lepaalta auto, valoverkkojen selvitys, palautus
Kasvien palautus Terolaan
Muista:
dokumentointi tapa, kamera, kysely tms
heinäpaalien luovutus -tiedotus
lisäroskakorit!
Tarvikkeita Lepalta mukaan:
jatkojohdot
työvälineet
tikkaat
haravat
huomioliivit
Jäteastioita lainaksi alueelle, ainakin 2kpl
Muuta...
Ostettavaa
avattavat nippusiteet
hanskat
jätesäkit
Yhteistyökumppanit
Showtekniikka/ Panu Koskinen / av-tekniikka ja valot
Showtekniikka/ Sami Torvinen
Lohikari / Juha Lohikari
Terolan taimisto / Sinikka
Taiteilijat Olli ja Ahti Isomäki / Veistoksia
Raamidaamit / Selfiepuu & Otsiepuu / Anu Halmeniemi
Happies Hotdog / Riikka
Birgitta / Bändi / M.Partanen
Puistoyksikkö / Roskikset+Loppusiivous / Vesa Vuori-
nen
Rummut
VYL projektisihteeri Tii Naskali
Hämeenlinnan kaupunki Marjo Salo
Hämeenlinnan kaupunki Tiina Vahtokari, tiedotus
Lepaa Heikki Peltoniemi
Lepaa Sari Suomalainen
AVI Miia Metsälho
Pikkupietari Katri Hirvenhuhta
Lepaan Viini Taru Sippola
Lepaan Viini Paula Vanhatalo
Lepaan Viini Eeva Palotie
Lahden kaupunginteatteri, äänimestari Jukka Vierimaa

Linnan Infra, Vesa Vuorinen
Sirkka Jaakkola, omenat
Tommi Syrjälä
Heinäpaalit, Jussi Kokki
Lähtilat, Jani Pekkola
Kekkilä, Nina Kinnunen
Lepaa Tommi Syrjälä, varastointi Lepaalla ym
Fagerlund, Teemu
Vanhan Linnan Kilta
Keskiaikayhdistys, Sanni Hallanvaara
HML Valot Oy, Petri Mölsä
3 kaveria, jäätelö, Sauli Saarnisto
ARX, tekninen tuottaja Erno Liukkonen
Linnan Kehitys, Jonna Piironen
Läänintaiteijila Eeva Astala
Kaupungin teatteri, Noora Herranen

Kuva 6. Ote muistilistasta suunnitteluajalta (OneDrive).

Kuva 7. Kohtaamisten puiston toteutukseen liittyi useita lupahakemuksia, joihin piti liittää alueen pohjapiirros sekä alueen suunnitellut toiminnot (Aluehallintovirasto)

Kuva 8. Kohtamisten puisto rakentuu, ääni – ja valotekniikan asennusta. (M. Arohonka).

Kuva 9. Yhteistyökumppaneiden kanssa tehdyt neuvottelut tekivät tapahtumasta yksilöllisen. Kohtaamisten puisto-tapahtumassa myytiin Lepaan nimikko hotdogia: Lepaan Omena Pommia. (M. Arohonka).

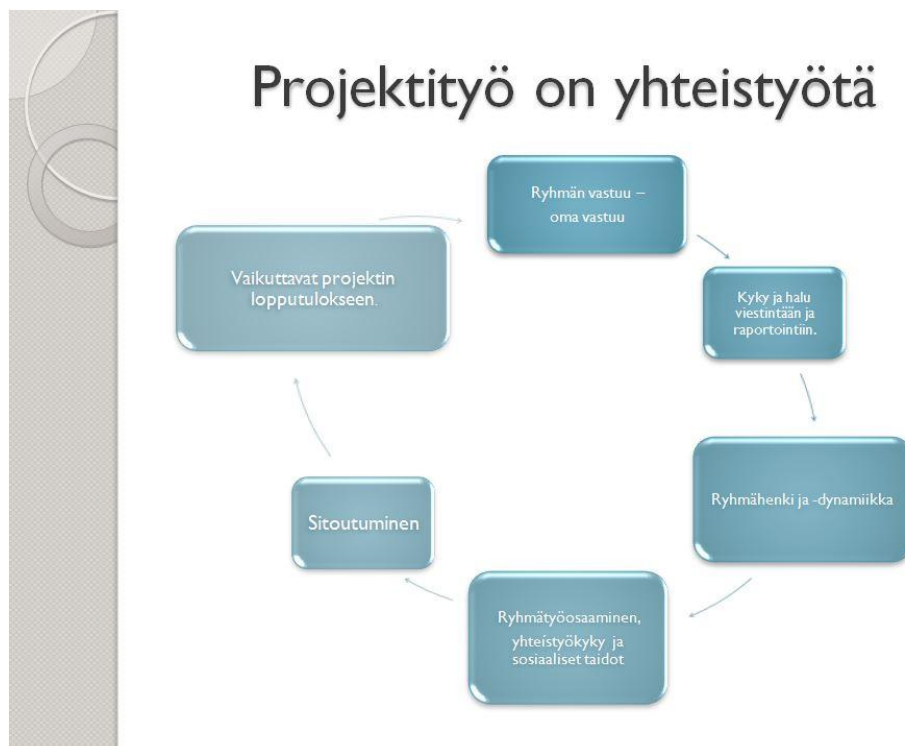
4.4 Huomioita riskikartoituksesta, markkinoinnista ja esteettömyydestä

Molempien projektien suunnitteluprosessissa sivuttiin edellä listattuja riskikartoituksen muutamia kohtia ja osia, mutta suunnitelmallista analyysiiä ei tehty. Suunnitteluvaiheessa olisi hyvä käydä läpi listasta riskikartoituksen osalta kaikki kohdat sekä päivittää ja täydentää niitä suunnittelun edessä. Riskikartoitus olisi hyvä vielä tarkistaa ennen projektin toteutusta, lopullisen suunnitelman ollessa jo valmis.

Myös vastuu- ja korvauskysymysten läpikäyminen ennen toteutusta kannattaa. Esimerkiksi ilkivalta (vaikkapa tulipalo tai vahingonteko), (laina)tavaroiden rikkoutuminen, rakennus - tai purkuajan henkilöonnettomuudet, tapaturmat tai loukkaantumiset, jälkisiivouksen kustannukset ja niin edelleen.

Keskustelu vastuukysymyksistä virittää myös oppilaitoksen edustajat ottamaan vastuuta tapahtuman kokonaiskulusta. Esimerkiksi selkeästi rajatun budjetin puute projekteissa aiheutti alussa jopa passiivista vastarintaa ja haluttomuutta yhteistyöhön. Kuitenkin, kuten myös työelämässä, usein projektien budjetit ovat vain hahmotelmia, ja ne elävät tilanteen mukaan tiettyyn rajaan asti. Tästä syystä kaikilla projektin toteuttajilla on hyvä olla yhteinen ja selkeänäkemys projektin halutusta lopputuloksesta, johon yh-

teisesti tähdätään. Näin kustannuksetkin pysyvät oikeissa mittasuhteissa. Projektin osa-alueiden toteutuksessa auttaa myös neuvottelutaito kustannusten jakamisesta yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kuva 10. Kuvaus projektityön ohjaamisen haasteista. (Seminaariesitys M. Arohonka)

Viestintää ja markkinointia kannattaa käyttää alusta alkaen suunnitelmallisesti projektin tukijalkana. Tällöin projektin aloitus on ”uskottavampi” eri yhteydenotoissa yritysmaailmaan ja muihin sidosryhmiin. Markkinoinnin ja viestinnän osa-alueet osoittautuivat selvästi haasteellisimmiksi oppimisen paikoiksi molemmissa projekteissa.

Oppilaitoksen tuki markkinoinnissa ja viestinnässä on tärkeä osa tapahtuman onnistumista. Se osaltaan vaikuttaa myös oppilaiden motivaatioon projektia kohtaan ja ohjaa toteuttavaa ryhmää tuottamaan laadukasta tapahtumaa ja sitoutumaan tekemiseen. Myös muiden yksiköiden ja osastojen mukanaolo tai mahdollinen avustaminen kannattaa suunnitella alkuvaiheissa. Kun päätös hankkeen toteutuksesta tehdään, olisi hyvä informoida läpi koko organisaation tulevasta toteutuksesta.

Nykypäivän viestintävaatimuksiin kuuluu sosiaalisen median osaaminen. Some-osaajien ryhmään liittyminen varhaisessa vaiheessa onkin yksi onnistuneen markkinoinnin ja viestinnän avain. Viestintää pitäisi tehdä myös englanniksi.

Raportointivelvollisuus toteuttavalla ryhmällä on osa sisäistä viestintää ja vaikuttaa osaltaan oppilaan työpanoksen arviointiin. Tästä kannattaa tehdä selkeät ohjeistukset jos opiskelijoilla on mahdollisuus omalla panoksellaan vaikuttaa esimerkiksi suorituksen määrään tai arvosanaan.

Raportoinnista oppilaitokselle ja itselle projektin edetessä kannattaa olla yksilöidyt ohjeet; kuka valokuvaa, videoi ym. tehdäänkö projektista portfolio tai muu vastaava. Hyvin raportoidusta projektista ja niiden työvaiheista tulee varmasti olemaan upea lisä oman osaamisen näyttöön tulevaisuudessa vaikkapa työmarkkinoilla.

Esteettömyys tuli huomioiduksi paikan valinnalla molemmissa projekteissa: kaupungin keskusta, tori-alue ja yleinen puisto-alue, jotka ovat helposti saavutettavissa millä kulkuvälineillä tahansa. Kohderyhmävalinta tehtiin myös esteettömäksi: tapahtuma oli avoin kaikille.

Esteettömyyttä ei käsitelty erikseen suunnitteluissa laajasti. Ajankohtainen esteettömyyden mittari olisi ollut kansainvälisyys ja avoimuus esimerkiksi maahanmuuttajia kohtaan tai vaikkapa oppilaitoksessa opiskelevia vaihtoppilaita huomioiden. Nämä kohderyhmät eivät tulleet esille kummassakaan projektissa millään tavalla, vaikka esimerkiksi maahanmuuttajat olivat esillä toteutusajankohtana mediassa laajasti.

5 YHTEENVETO PROJEKTITYÖSTÄ

Näiden projektien ohjauksen ja koordinoinnin edetessä on käynyt selväksi tapahtuminen ja erilaisten hankkeiden järjestämisen tärkeys sekä oppilaitokselle että opiskelijoille itselleen osana käytännönläheistä opiskelua. Myös elinkeinoalueen muut toimijat, kuten Hämeenlinnan kaupunki ja yhteistyökumppaniyritykset pitävät Hämeen ammattikorkeakoulun osallistumista ja näkyvyyttä alueen tapahtumissa tärkeänä ja hyvänä asiana.

Mukana olo yleisissä ja julkisissa tapahtumissa ja projekteissa olisi mielekäs osa opiskelua jokaiselle opiskelijalle enemmässä määrin kuin nyt on mahdollista. Samalla voisi aueta uusia väyliä työelämään. Myös oman verkoston kasvattaminen projektien aikana tuo opiskelijoille opiskeluaikaan käytännönläheisyyttä ja projeteissa mukana olo lisää opiskelijoissa työnantajien arvostamia ominaisuuksia. Toteutuneet projektit ovat myös hieno lisä opiskelijan omaan portfolioon.

Taloudellinen tilanne sekä valtakunnallisesti, että hankekohtaisesti on määräävässä roolissa onnistuneen tapahtuman toteutuksessa. Hankkeissa pitäisikin tästä syystä olla ohjaamassa niihin sitoutunut henkilö, joka voi keskittyä projekteihin niiden aikana lähes päätoimisesti. Näiden projektien toteuttamisen aikana, vuonna 2016, yleinen taloudellinen tilanne oli jo pidemmän aikajakson ollut heikko tai kohtalainen alasta riippuen. Säästöt sekä yritystoiminnassa, että esimerkiksi kaupungin toiminnassa olivat arkipäivää, mutta siitä huolimatta tässä projekteissa mukana olleet toimijat halusivat tuottaa ja toteuttaa laadukasta lopputulosta yhdessä opiskelijoiden kanssa.

Näissä Vihervuoden Lepaan hankkeissa oppilaitos ei toiminut virallisena järjestäjätahona, vaan oli mukana yhtenä toimijana.

Kuitenkin opiskelijaryhmä vastasi itse omien projektien suunnittelusta aina toteutukseen ja siten myös näissä hankkeissa piti ottaa huomioon virallisia perustoimintatapoja, säädöksiä, ohjeistuksia ja lupahakemuksia. Osa lupaprosesseista tai kaupungin järjestyssäännöistä vaikuttavat jo itse suunnitteluvaiheessa lopputulokseen, osa ohjeista tai rajoituksista konkretisoitui toteutuksen alkuvaiheilla, projektin lopulla.

Eri kaupungeilla on omat sivustonsa, joissa ohjeistetaan tapahtumajärjestäjiä toimimaan ja hankkimaan tarvittavat luvat ja tekemään ilmoitukset ko. alueella. Hämeenlinnan kaupungilla ei ole varsinaisia sähköisiä sivuja tapahtumajärjestäjien avuksi, mutta nettisivuilla ohjataan ottamaan yhteyttä Linnan Kehitys Oy:ön. Tämä vuoksi kaikki projekteihin liittyvät lupa-asiat selvitettiin oma-aloitteisesti juuri näihin projekteihin liittyen. Projektinhallinnassa otettiin huomioon myös tarvittavien lupahakemusten käsittelyaika viivästyksineen. Osaa virallisista hakemuksista pystyi täydentämään myöhemmin, mikä helpotti järjestelyjen aikataulupaineita.

Tapahtumamarkkinoinnin ja erilaisten projektien syntyyn ja luonteeseen kuuluu tiettyjä epävarmuustekijöitä projektin alusta loppuun. Järjestäjien, vastuuhenkilöiden ja mukana olevien tiimin jäsenten on siedettävä jonkun verran epävarmoja vastauksia ja vahvistamattomia päätöksiä projektin aikana. Tiedon tulvan omaksuminen ja sietäminen projektin aikana on tärkeä sisäistää ennen projekteihin mukaan lähtemistä. Epävarmuus suunnittelun alussa on siedettävissä paremmin, kun ryhmä on sitoutunut tekemiseen ja jokainen toiminnallaan pyrkii samaan lopputulokseen.

Molemmissa projekteissa oli keskeistä opiskelijaryhmälle jätetty vastuu, joka näkyi alun sekavuutena ja projektin edetessä motivaation puutteena. Projektien laajuuden vuoksi ryhmän sisäinen kokemuksen puute laajasta käytännön kokemuksesta eri tehtävän aloilta sai välillä aikaan sekaannusta tai tehtävien kasaantumista muutamille ryhmän jäsenille. Vaikka projektit

onnistuivatkin erinomaisesti, niitä leimasi alusta alkaen puutteet pelisääntöjen kirjaamisesta sekä yhteisen ajan puute ja vaihtelevat käsitteet ryhmätyöstä/yhteistyöstä.

Muutokset kuuluvat jatkuvana osana prosessin olemukseen ja varsinkin osana luovaa prosessia. Kokemuksen karttuessa rauhallinen suhtautuminen häilyvään tietoon ei saa paniikkiin, eikä sen vavomiseen ja stressaamiseen käytä kohtuuttomasti aikaa.

5.1 Oman toiminnan pohdinta

Toimiminen virallisesti Lepaan Vihervuoden 2016 hankkeiden koordinaattorina oli yllättävän laava rooli ja se elikin projektin mukana jatkuvasti. Koordinaattorina toimimista ei oltu rajattu tiettyyn tehtävään ja tämä oli vaikea myös ryhmän muiden jäsenten hahmottaa.

Projektien edetessä ja niiden aikana piti muistutella itselleen mikä alkuperäinen idea oli omasta roolistani projekteissa. En ollut ryhmän jäsen varsinaisessa mielessä, mutta en opettaja-statuksellakaan. Halusin kuitenkin tuoda omaa osaamistani ryhmälle tiedoksi ja pyrin ohjaamaan ryhmää tekemään oikeita asioita oikea-aikaisesti virallisten järjestäjätahojen ohjeistuksen mukaisesti. Ohjasin projektien toteutusta kokonaisvaltaisesti ja taruin toimeen tilanteen niin vaatiessa.

Jo hankkeiden alkuvaiheissa Hämeenlinnan kaupungin työryhmien pyyntö mukaan työryhmiin helpotti koordinaattorin työtä taustajärjestelyissä sekä verkostoitumisessa ja oli suureksi avuksi ongelmatilanteissa sekä niin sanotun hiljaisen tiedon selvittämisessä. Koordinaattori käytti projekteissa aikaa verkostoitumiseen ja muutkin yhteydet esimerkiksi yrityksiin ja yhteistyökumppaneihin hoidettiin projektityön taustalla, kuten normaalissa työelämässäkin hoidettaisiin, oma-aloitteisesti. Koordinaattorin projekti-aikaisiin tehtäviin kuului myös yhteistyökumppaneiden hankinta sekä sopimus- ja hintaneuvottelut.

Projektien koordinaattorin tehtäviin kuului ohjata ryhmiä oikea-aikaiseen toteutukseen sekä tehdä ryhmien työtä helpottavaa taustatyötä järjestäjätahojen kanssa esimerkiksi lupaprosesseissa. Projektien ohjauksen taustatyön määrä ei ilmennyt toteuttavalle oppilasryhmälle, mutta tehty projektiohjauksen ja koordinoinnin työtuntimäärä eriteltiin tarkasti vastuupettajille tiedoksi.

Projektin aikana seurattiin ohjaukseen ja koordinointiin käytettyä aikaa ja ajankäyttöä Exel- taulukolla, johon merkittiin tehdyt työtunnit, ajetut kilometrit, puhelut ja kokoukset ja muut tapaamiset. Projektin massiivisuus tuleekin nyt ilmi tätä opinnäytetyötä tehtäessä. Projektiaikaista tuntikirjanpitoa ohjauksen työtunneista ja tehtävistä pidettiin koko projektin ajan marraskuusta 2015 elokuuhun 2016 asti.

Projektien toteutuksen massiivisuus ja ammattimaisuus sekä onnistunut lopputulos yllätti positiivisesti myös muut toimijat sekä projekteja seuranneet henkilöt.

Projektin pitkän keston (kymmenen kuukautta) vuoksi ajankäytön suunnittelu oli välillä haasteellista sekä ryhmän sisällä, että koordinoinnissa, mutta se mahdollisti myös havaintoihin projektien ongelmatilanteista ja niiden korjaamisesta.

Yhtenä isompana osa-alueena nousi esiin ryhmän toimiminen ja ryhmässä toimiminen. Toteuttavaan ryhmään olisikin alusta asti saatava hyvä yhteys. Jokaisen jäsenen osaamisalueet ja osaamisen taso olisi hyvä selvittää ja kirjata ylös ennen tehtävien jakoa. Ryhmän sisäisessä viestinnässä sekä ryhmätyötaidoissa oli paljon haasteita ja se sai pohtimaan myös omaa viestimistaitoani, sekä sanallista että kirjallista. Viestinnän ja markkinoinnin puute suunnittelun alkuvaiheessa häiritsi ja hidasti toimimista yritysmaailmassa yhteistyökumppanien kanssa. Tähän olisi pitänyt valmistautua paremmin.

Tähän työtehtävään saatu vastuu ja vapaus toimia oli erittäin kannustavaa positiivisesti. Ryhmän ohjauksen ongelmatilanteissa vastuupettajien neuvot ja tuki olivat tärkeitä ja kannustivat eteenpäin. Kuitenkin oman toiminnan ohjaus oli vaatimatonta verrattuna projektin keston ja toteutuksen massiivisuuteen. Työmäärän suuruus sekä onnistunut lopputulos molemmissa projekteissa vastasi ammattimaisesti ohjattua ja toteutettua kokonaisuutta ja tämän vuoksi ulkopuolista työnohjausta ja säännöllistä palautetta olisi toivonut enemmän koko projektin keston ajan. Palautteen saaminen olikin oman aktiivisuuden varassa koko projektin ajan.

Kahden oppilasryhmän ohjaaminen ja kahden suurehkon eri projektin vetäminen samanaikaisesti oli haastavaa, mutta todella kiinnostavaa.

Alkuperäinen tavoitteeni täyttyi projektin edetessä, kun minua pyydettiin Hämeenlinnan kaupungin projektityöryhmiin mukaan ja pääsin seuramaan läheltä uuden kotikaupunkini päätöksen tekoa, pääsin verkostoitumaan ja tutustumaan uusiin yrityksiin ja yhteisöihin. Onnistuneet neuvottelut yhteistyökumppaneiden kanssa muistuttivat minua aikaisemmista työtehtävistäni ja omasta osaamisestani positiivisesti.

5.2 Hyödynnettävyys

Jokainen projekti on omanlaisensa, mutta pääpiirteet tapahtuman järjestämisessä ovat samat – oli sitten tapahtuma pieni tai suuri.

Tästä raportoinnista suurin hyöty seuraavalle tapahtumanjärjestäjälle tai projektin vetäjälle on minimoida tässä esille tuodut alkujärjestelyiden puutteellisuudet. Opinnäytetyön tarkoituksena on myös kannustaa opiskelijoita toteuttamaan ideoita eri projektien muodossa ja näin tuoda näkyväksi omaa osaamistaan.

Toteutettavien tapahtumien ja projektien suunnitelmiin sisällyttäisin ainakin riski- ja turvallisuuskartoituksen, esteettömyyden huomioimisen sekä markkinointi- ja viestintäsuunnitelman sekä yleisen tutkielman suunnitel-

mien luonnosvaiheessa toteutuksen käytännön vaiheista. Myös vastuualueiden sopiminen ja ylöskirjaaminen heti aluksi kannattaa.

Projektityön onnistumisen kulmakivinä pidän projektin pelisääntöjen ylöskirjaamista yksityiskohtaisesti, joka sitouttaa ryhmää tekemiseen sekä sisäisen viestinnän aloittamista heti projektin aloituspäätöksen jälkeen.

Toivon myös, että tästä opinnäytetyöstä on hyötyä, kun oppilaitoksissa opettajat valmistelevat ja aloittelevat uusia oppilasprojekteja. Oppilaitokset voivat pohtia omaa rooliaan projektien valvonnassa, vastuissa ja ohjauksessa. Opiskelijoille kannattaa ehdottomasti antaa vastuuta luovien projektien toteuttamiseen, yhteistyössä oppilaitoksen kanssa.

5.3 Johtopäätökset ja kehittämishaasteet

Oppilaiden tapahtumajärjestäminen on haasteellista, ja vastualueet oppilaitoksen sisällä vaikeasti hahmotettavat. Kehittämishaasteena näen tämän kaltaisen toiminnan käytännön järjestelyt opetusympäristössä: Toivon erilaisten luovien projektien tulevan luontevaksi osaksi opetussuunnitelmaa ja käytännönläheistä oppimista ja opetusta.

Kehittämishaasteena on myös oppilaitoksen oma lukukausi - lukujärjestys ajattelulla, jota eivät yritykset noudata. Johtopäätöksenä voidaan kuitenkin todeta, että projektien saaman positiivisen palautteen perusteella alueen yrittäjät toivovat lisää tämän kaltaista yhteistoimintaa oppilaitoksen ja opiskelijoiden kanssa.

Ajankäytön haasteena on oppilaiden sitouttaminen toteutukseen ja oppilaiden toimiminen projektin ja muiden toimijoiden vaatimassa aikataulussa, ei opiskelijan omaan tahtiin. Toisaalta projekti vaatii paljon itsenäistä työtä, toisaalta ryhmätyötä ja haasteellista oli sovittaa nämä yhteen.

Tämä projektikokonaisuus oli oppilastyö, mutta toteutus yhdessä yritysmailman toimijoiden kanssa teki työpanoksen ja sitoutumisen oli erilaisempi kuin normaalissa oppilastyössä. Projektin alussa kannattaa huomioida ryhmän jäsenten erilainen tieto- ja taitotaso sekä eritasoinen sitoutuminen ja innostus projektiin.

Johtopäätöksenä voidaan vielä todeta, että yhteistyö sekä Hämeenlinnan kaupungin, että muun elinkeinoelämän kanssa osoittautui sekä välttämättömäksi projektien toteutuksen kannalta, että miellyttäväksi kanavaksi toimia.

Elinkeinoelämän edustajat, alueen yrittäjät ja muut tämän projektikokonaisuuden yhteistyökumppanit tukivat opiskelijaprojekteja upeasti ja kokivat ne positiivisiksi ja kiinnostaviksi tavoiksi toimia alueen tapahtumien järjestämisessä etenkin kun ne toivat toivottua elävyyttä Hämeenlinnan kaupungin keskustaan ja torin alueelle.

Sekä elinkeinoelämä, että paikallisyrittäjät ottivat ideat positiivisesti ja innokkaasti vastaan ja yhteistyökumppaneita oli helppo saada mukaan toteutukseen.

Opiskelijaprojekteja pidetään myös alueen kehittämisen ja vetovoimaisuuden lisäämisen kannalta positiivisena asiana

Projektit ovat parhaimmillaan oppilaitoksen kunnia-asia, tärkeänä näyttönä oman ammattikunnan edustajille ja yrityksille oppilaitoksen opiskelijaosaamisesta ja heittäytymisestä uuden luomisessa.

Kuva 11. Kohtaamisten puiston tunnelmaa (M. Arohonka)

Molemmat projektit onnistuivat erinomaisesti ja ovat nyt yhtenä osana Lepaan opiskelijoiden osaamisen näyttöä viheralalla sekä Vihervuoden 2016 historiaa.

Oppilasprojekteja kannattaa toteuttaa jatkossakin yhdessä elinkeinoelämän kanssa, jotta tapahtumista ja projekteista tulisi osa lähialueen käyntikorttia.

Alueellinen näkyvyys on tärkeää sekä oppilaitokselle, että opiskelijoille, joille verkostoituminen oman opiskeltavan alan toimijoiden kanssa jo opiskeluaikana on hieno lisä opiskeluaikaan.

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on olla osana kehittämässä oppilasprojektien hallintaa ja ohjausta sekä kannustaa opiskelijoita toteuttamaan vaativiakin projekteja osana monimuotoisia opintoja.

LÄHDELUETTELO

Arohonka, Seminaariesitys Lepaan Vihervuoden projektit, 2016

J. Kauhanen, A. Juurakko & V. Kauhanen (2002). *Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus*. Vantaa: WSOY

Lohtaja & Kaihovirta-Rapo (2007). *Tehoa työelämän viestintään*. Helsinki: WSOY pro

Stuart (2001). *Viesti tehokkaasti, esiinny vakuuttavasti*. Helsinki: WSOY

Hämeen Sanomat: www.hameensanomat.fi/uutiset/kanta-hame/308932

OneDrive:

https://hameenamkmy.sharepoint.com/personal/katri1512_student_HAMK_fi/

www.avi.fi

www.gramex

www.hameenlinna.fi

www.hml.fi

www.hmltaiteidenyo.fi

www.tapahtumatoimisto.com

www.teosto.fi

www.vihervuosi.fi

www.vyl.fi

www.ylehome.fi

5.4 Kuvaluettelo:

Kuva 1: Arohonka Minna, Vihervuoden pääkohdat, Seminaariesitys 2016

Kuva 2: Arohonka Minna: valittu projektien toteutusalue, 2016

Kuva 3: Arohonka Minna: ote työskentelykentän verkosta, Seminaariesitys 2016

Kuva 4: Nukki Heli: suunnitelmaluonnos Torin Sydän

Kuva 5: Hämeen Sanomat: valmis Sydän-teos 2016

Kuva 6: Arohonka Minna, Ote excel-muistilistasta, OneDrive 2016

Kuva 7: Aluehallintoviraston karttaliite lupahakemukseen, 2016

Kuva 8: Arohonka Minna: Kohtaamisten puiston rakennusta, 2016

Kuva 9: Arohonka Minna: Yhteistyökumppani, Kohtaamisten puisto 2016

Kuva 10: Arohonka Minna, ote projektityön ohjaamisesta, Seminaariesitys 2016

Kuva 11: Arohonka Minna, Kohtaamisten puiston tunnelmaa, 2016

5.5 Keskustelut ja haastattelut:

Astala Eeva, arkkitehtuurin läänintaiteilija, Taiteen edistämiskeskus

Hagemeier Sari, palvelupäällikkö, Hämeenlinnan kaupunkikeskustayhdistys ry

Herranen Noora, kulttuurituottaja, Arx

Isomäki Olli, kuvataiteilija, kuvanveistäjä

Kinnunen Nina, markkinointi- ja viestintäpäällikkö, Kekkilä Oy

Lohikari Juha, toimitusjohtaja, Lohikari Oy

Metsälho Miia, lupatarkastaja, Aluehallintovirasto

Munnukka Rosaliina, koordinaattori, Hämeenlinnan Kaupunginteatteri

Närhi Seppo, puheenjohtaja, Viherympäristöliitto

Palotie Eeva, Lepaan tilaviini

Piirainen Jonna, myyntipäällikkö, Linnan Kehitys Oy

Rousi Mikko, toiminnanjohtaja, Kiinteistöliitto

Salo Marjo, tuotantokoordinaattori, Hämeenlinnan kaupunki

Sippola Taru, Lepaan tilaviini

Torvinen Sami, toimitusjohtaja, Showtekniikka Oy

Vahtokari Tiina, viestintäpäällikkö, Hämeenlinnan kaupunki

Vierimaa Jukka, äänimestari, Lahden Kaupunginteatteri

Vihinen Antti, projektipäällikkö, Hämeenlinnan kaupunki